

Sygn. akt II UK 482/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku M. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 listopada 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 21 marca 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. przyznaje radcy prawnemu X. Y. od Skarbu Państwa –
Sąd Apelacyjny w [...] tytułem nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej ubezpieczonemu w postępowaniu kasacyjnym 240 zł
(dwieście czterdzieści) podwyższone o stawkę podatku
od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 marca 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację M. K. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 21 września 2016 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o prawo do emerytury.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że kwestią wymagającą rozstrzygnięcia było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku

z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Jediną okolicznością sporną w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat według stanu na dzień 1 stycznia 1999 r. Z opinii biegłego sądowego z zakresu BHP, na której oparł się Sąd Okręgowy, wynika, że materiał dowodowy nie pozwalał na stwierdzenie, iż praca ubezpieczonego w F. w charakterze operatora wózka z napędem akumulatorowym jest pracą w szczególnych warunkach wymienioną w dziale III, poz. 67 wykazu A rozporządzenia z 1983 r. Sąd Okręgowy wskazał, że nie prowadził szczegółowego postępowania dowodowego na okoliczność, czy praca ubezpieczonego w pozostałych zakładach pracy była pracą w warunkach szczególnych, albowiem wraz z okresem służby wojskowej i okresem zaliczonym przez ZUS w zaskarżonej decyzji i tak nie dawała 15 lat.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, który ustalił, że w okresie od 8 marca 1975 r. do 31 grudnia 1976 r. ubezpieczony nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych. Zauważył, że ubezpieczony w apelacji podniósł całkowicie nową okoliczność, tj. że w okresie od 1 września 1969 r. do 31 sierpnia 1971 r. - jako pracownik młodociany - wykonywał pracę w Z. w S.. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 381 k.p.c. pominął powyższą okoliczność oraz dowody złożone na tę okoliczność dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, gdyż ubezpieczony mógł i powinien był podnieść je już na etapie postępowania administracyjnego i w postępowaniu odwoławczym. Na marginesie Sąd Apelacyjny zauważył, że pracownicy młodociani nie wykonywali pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu.

Skarżący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił „naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej jego wykładni oraz niewłaściwym jego zastosowaniu przez nieuwzględnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności oraz ocenę znajdującego się materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia, a dokładniej: art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny uznał,

iż nie znajdują one zastosowania w niniejszej sprawie”.

W piśmie procesowym uzupełniającym braki formalne skargi kasacyjnej skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania, ponieważ istnieje potrzeba wykładni art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze budzącego pewne wątpliwości, które zostały zaprezentowane w treści skargi kasacyjnej wraz z powołaniem się na orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Nieprawidłowe jest odsyłanie w zakresie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej do ich rozwinięcia w uzasadnieniu skargi. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130).

Zauważyć należy, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga

wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, LEX nr 1982406). Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego nie tylko określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ale także wskazania, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów, lub przedstawienia rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., III UK 62/11, LEX nr 1215454). Niezbędne jest również wykazanie, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, wyjaśnienie na czym one polegają, ich uzasadnienie, a także wskazanie rozbieżnych wariantów interpretacyjnych, z odwołaniem się do dotychczasowych poglądów orzecznictwa i dostępnego piśmiennictwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, LEX nr 2497706).

W ocenie Sądu Najwyższego skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nadto Sąd Najwyższy w wielu orzeczeniach wypowiadał się na temat wykładni art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego nie istnieje potrzeba wykładni tego przepisu.

Sumą przedstawionych rozważań jest konkluzja o nie wystąpieniu przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Analiza akt i środka zaskarżenia nie upoważnia również do twierdzenia, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, doszło do nieważności postępowania, czy też skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 15 ust. 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1715 ze zm.).